

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 februari 2002

WETSONTWERP

**ertoe strekkende het Belgische recht
in overeenstemming te brengen met het Ver-
drag tegen foltering en andere wrede, onmen-
selijke of onterende behandeling of bestraf-
fing, aangenomen te New York
op 10 december 1984**

GECOÖRDINEERDE TEKST

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1387/ (2000/2001)** :

001 : Wetsontwerp.

002 tot 005 : Amendementen.

006 : Verslag.

007 : Tekst aangenomen door de commissie.

008 : Tekst aangenomen in plenaire vergadering en overgezonden aan de
Senaat.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 février 2002

PROJET DE LOI

**de mise en conformité du droit belge
avec la Convention contre la torture
et autres peines ou traitements cruels,
inhumains ou dégradants,
adoptée à New York
le 10 décembre 1984**

TEXTE COORDONNÉ

Documents précédents :

Doc 50 **1387/ (2000/2001)** :

001 : Projet de loi.

002 à 005 : Amendements.

006 : Rapport.

007 : Texte adopté par la commission.

008 : Texte adopté en séance plénière et transmis au Sénat.

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
S.P.A	:	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000 :	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA :	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV :	<i>Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV :	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
CRABV :	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV :	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN :	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN :	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM :	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM :	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

BASISTEKST

STRAFWETBOEK

Artikel 347bis, § 4

De straf is levenslange opsluiting in de volgende gevallen :

1° indien de aanhouding, de gevangenhouding of de ontvoering van de gijzelaar, hetzij het volledige verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij zware vermindering, hetzij de dood ten gevolge heeft ;

2° indien de gijzelaar lichamelijk is gefolterd

Art. 376 tweede lid

Indien de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid is voorafgegaan door of gepaard gegaan met lichamelijke foltering of opsluiting, wordt de schuldige gestraft met opsluiting van vijftien tot twintig jaar.

Boek II

Titel VIII

HOOFDSTUK I

OPZETTELIJK DODEN EN OPZETTELIJK TOEBRENGEN VAN LICHAAMELIJK LETSEL

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP (*)

STRAFWETBOEK

Artikel 347bis, § 4

De straf is levenslange opsluiting in de volgende gevallen :

1° indien de aanhouding, de gevangenhouding of de ontvoering van de gijzelaar, hetzij het volledige verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij zware verminking, hetzij de dood ten gevolge heeft ;

2° *Dezelfde straf wordt toegepast indien de gijzelaars zijn onderworpen aan de handelingen bedoeld in artikel 417ter.*

Artikel 376, tweede lid

Indien de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid is voorafgegaan door of gepaard gaat met het misdrijf bedoeld in artikel 417ter of opsluiting, wordt de schuldige gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar.

Boek II

Titel VIII

HOOFDSTUK I

OPZETTELIJK DODEN, OPZETTELIJK TOEBRENGEN VAN LICHAAMELIJK LETSEL, FOLTERING, ONMENSELIJKE BEHANDELING EN ONTERENDE BEHANDELING

Artikelen 417bis tot 417quinquies (nieuw)

« Afdeling V – Foltering, onmenselijke behandeling en onterende behandeling.

Art. 417bis.— Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder :

1° foltering: elke opzettelijke onmenselijke behandeling die zeer hevige pijn of ernstig en vreselijk lichamelijk of geestelijk lijden veroorzaakt;

2° onmenselijke behandeling: elke behandeling waardoor een persoon opzettelijk ernstig geestelijk of lichamelijk leed wordt toegebracht, bijvoorbeeld om van hem inlichtingen te verkrijgen of bekentenissen af te

(*) Tekst aangenomen door de Kamer.

TEXTE DE BASE

CODE PÉNAL

Article 347bis, § 4.

La peine sera la réclusion à perpétuité dans les cas suivants :

1° si l'arrestation, la détention ou l'enlèvement de la personne prise comme otage a causé soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente physique ou psychique, soit la perte complète de l'usage d'un organe, soit une mutilation grave, soit la mort;

2° si la personne prise comme otage a été soumise à des tortures corporelles.

Article 376, alinéa 2

Si le viol ou l'attentat à la pudeur a été précédé ou accompagné de tortures corporelles ou de séquestration, le coupable sera puni de la réclusion de quinze à vingt ans.

Livre II

Titre VIII

CHAPITRE IER

DE L'HOMICIDE ET DES LÉSIONS CORPORELLES
VOLONTAIRES

TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET DE LOI (*)

CODE PÉNAL

Article 347bis, § 4

La peine sera la réclusion à perpétuité dans les cas suivants :

1° si l'arrestation, la détention ou l'enlèvement de la personne prise comme otage a causé soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente physique ou psychique, soit la perte complète de l'usage d'un organe, soit une mutilation grave, soit la mort;

2° La même peine sera appliquée si la personne prise comme otage a été soumise aux actes visés à l'article 417ter.

Article 376, alinéa 2

Si le viol ou l'attentat à la pudeur a été précédé ou accompagné de l'infraction visée à l'article 417ter ou de séquestration, le coupable sera puni de la réclusion de quinze ans à vingt ans.

Livre II

Titre VIII

CHAPITRE IER

DE L'HOMICIDE, DES LÉSIONS CORPORELLES
VOLONTAIRES, DE LA TORTURE, DU TRAITEMENT
INHUMAIN ET DU TRAITEMENT DÉGRADANT

417bis à 417quinquies (nouveau)

« Section V — De la torture, du traitement inhumain et du traitement dégradant.

Art. 417bis. — Pour l'application de la présente section, l'on entend par :

1° torture : tout traitement inhumain délibéré qui provoque une douleur très aiguë ou de fort graves et cruelles souffrances, physiques ou mentales ;

2° traitement inhumain : tout traitement par lequel de graves souffrances mentales ou physiques sont intentionnellement infligées à une personne, par exemple dans le but d'obtenir d'elle des renseignements ou des aveux,

(*) Texte adopté par la Chambre.

dwingen of om hem te straffen, of om druk op hem of op derden uit te oefenen, of hem of derden te intimideren;

3° onterende behandeling: elke handeling die in de ogen van het slachtoffer of van derden een ernstige krenking of aantasting van de menselijke waardigheid uitmaakt.

Artikel 417ter.— Hij die een persoon aan foltering onderwerpt, wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar.

Het misdrijf bedoeld in het eerste lid wordt gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar als het is gepleegd:

1° door een openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die handelt naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening;

2° op een persoon die ten gevolge van zwangerschap, een ziekte, dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid of wegens andere omstandigheden bijzonder kwetsbaar is;

3° op een minderjarige beneden de volle leeftijd van zestien jaar; of

4° wanneer de handeling een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende fysieke of psychische ongeschiktheid, hetzij het volledig verlies van een orgaan, hetzij een zware verminking heeft veroorzaakt.

Het misdrijf bedoeld in het eerste lid wordt gestraft met opsluiting van twintig jaar tot dertig jaar als :

1° het is gepleegd op een minderjarige of op een persoon die uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn onderhoud te voorzien, door de vader, de moeder of door andere bloedverwanten in de opgaande lijn, door enig andere persoon die gezag over hem heeft of die hem onder zijn bewaring heeft, of door iedere meerderjarige persoon die occasioneel of gewoonlijk met het slachtoffer samenleeft; of

2° de dood heeft veroorzaakt en gepleegd is zonder het oogmerk om te doden.

Het bevel van een meerdere of van een gezag kan het misdrijf bedoeld in het eerste lid niet verantwoorden.

Art. 417quater.— Hij die een persoon aan een onmenselijke behandeling onderwerpt, wordt gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar.

Het misdrijf bedoeld in het eerste lid wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar als het is gepleegd:

1° door een openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die handelt naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening;

de la punir, de faire pression sur elle ou d'intimider cette personne ou des tiers ;

3° traitement dégradant : tout acte qui cause à celui qui y est soumis, aux yeux d'autrui ou aux siens, une humiliation ou un avilissement graves.

Article 417ter. — Quiconque soumettra une personne à la torture sera puni de la réclusion de dix ans à quinze ans.

L'infraction visée à l'alinéa premier sera punie de la réclusion de quinze ans à vingt ans lorsqu'elle aura été commise :

1° par un officier ou un fonctionnaire public, un dépositaire ou un agent de la force publique agissant à l'occasion de l'exercice de ses fonctions ;

2° envers une personne particulièrement vulnérable en raison d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale ou en raison d'autres circonstances;

3° envers un mineur qui n'a pas atteint l'âge de seize ans accomplis ; ou

4° lorsque l'acte a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité permanente physique ou psychique, la perte de l'usage absolu d'un organe ou une mutilation grave.

L'infraction visée à l'alinéa premier sera punie de vingt ans à trente ans de réclusion lorsque :

1° elle aura été commise envers un mineur ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien, par ses père, mère ou autres ascendants, toute autre personne ayant autorité sur lui ou en ayant la garde, ou toute personne majeure qui cohabite occasionnellement ou habituellement avec la victime ; ou

2° elle aura causé la mort et aura été commise sans intention de la donner.

L'ordre d'un supérieur ou d'une autorité ne peut justifier l'infraction prévue à l'alinéa premier.

Art. 417 quater. — Quiconque soumettra une personne à un traitement inhumain sera puni de réclusion de cinq ans à dix ans.

L'infraction visée à l'alinéa premier sera punie de dix ans à quinze ans de réclusion lorsqu'elle aura été commise :

1° par un officier ou un fonctionnaire public, un dépositaire ou un agent de la force publique agissant à l'occasion de l'exercice de ses fonctions ;

2° op een persoon die ten gevolge van zwangerschap, een ziekte, dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid of wegens andere omstandigheden bijzonder kwetsbaar is;

3° op een minderjarige beneden de volle leeftijd van zestien jaar; of

4° wanneer de handeling een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende fysieke of psychische ongeschiktheid, hetzij het volledig verlies van een orgaan, hetzij een zware verminking heeft veroorzaakt.

Het misdrijf bedoeld in het eerste lid wordt gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar als :

1° het is gepleegd op een minderjarige of op een persoon die uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn onderhoud te voorzien, door de vader, de moeder of door andere bloedverwanten in de opgaande lijn, door enig andere persoon die gezag over hem heeft of die hem onder zijn bewaring heeft, of door iedere meerderjarige persoon die occasioneel of gewoonlijk met het slachtoffer samenleeft; of

2° de dood heeft veroorzaakt en gepleegd is zonder het oogmerk om te doden.

Het bevel van een meerdere of van een gezag kunnen het misdrijf bedoeld in het eerste lid niet verantwoorden.

Art. 417quinquies.— Hij die een persoon aan een onterende behandeling onderwerpt, wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en met geldboete van 50 EUR tot 300 EUR of met een van die straffen alleen».

Art. 438

Wanneer de aangehouden of gevangen gehouden persoon lichamelijk gefolterd wordt, wordt de schuldige gestraft met dwangarbeid van tien jaar tot vijftien jaar. De straf is dwangarbeid van vijftien tot twintig jaar, indien de folteringen, hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid, hetzij het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware verminking ten gevolge hebben. Indien de folteringen de dood ten gevolge hebben, wordt de schuldige veroordeeld tot levenslange dwangarbeid.

Opgeheven

2° envers une personne particulièrement vulnérable en raison d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale ou en raison d'autres circonstances;

3° envers un mineur qui n'a pas atteint l'âge de seize ans accomplis ; ou

4° lorsque l'acte a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité permanente physique ou psychique, la perte de l'usage absolu d'un organe ou une mutilation grave.

L'infraction visée à l'alinéa premier sera punie de quinze ans à vingt ans de réclusion lorsque :

1° elle aura été commise envers un mineur ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien, par ses père, mère ou autres ascendants, toute autre personne ayant autorité sur lui ou en ayant la garde, ou toute personne majeure qui cohabite occasionnellement ou habituellement avec la victime ; ou

2° elle aura causé la mort et aura été commise sans intention de la donner.

L'ordre d'un supérieur ou d'une autorité ne peut justifier l'infraction prévue à l'alinéa premier.

Art. 417quinquies. — Quiconque soumettra une personne à un traitement dégradant sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à deux ans et d'une amende de 50 EUR à 300 EUR ou d'une de ces peines seulement ».

Article 438

Lorsque la personne arrêtée ou détenue aura été soumise à des tortures corporelles, le coupable sera puni des travaux forcés de dix ans à quinze ans. La peine sera celle des travaux forcés de quinze ans à vingt ans, s'il est résulté des tortures soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente de travail personnel, soit la perte de l'usage absolu d'un organe, soit une mutilation grave. Si les tortures ont causé la mort, le coupable sera condamné aux travaux forcés à perpétuité.

abrogé

Art 473

In de gevallen van de artikelen 468, 469, 470 en 471 is de straf dwangarbeid van vijftien jaar tot twintig jaar, indien het geweld of de bedreiging, hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende fysische of psychische ongeschiktheid, hetzij het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering ten gevolge heeft.

Dezelfde straf wordt toegepast, indien de boosdoeners de personen lichamelijk hebben gefolterd;

In de gevallen van artikel 472 wordt de straf op levenslange dwangarbeid gebracht.

Art 473

In de gevallen van de artikelen 468, 469, 470 en 471 is de straf *opsluiting* van vijftien jaar tot twintig jaar, indien het geweld of de bedreiging, hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende fysische of psychische ongeschiktheid, hetzij het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering ten gevolge heeft.

Dezelfde straf wordt toegepast, indien de boosdoeners de personen *hebben onderworpen aan de handelingen bedoeld in artikel 417ter*

In de gevallen van artikel 472 wordt de straf *opsluiting van twintig tot dertig jaar*.

Article 473

Dans les cas prévus aux articles 468, 469, 470 et 471, la peine sera celle des travaux forcés de quinze ans à vingt ans, si les violences ou les menaces ont causé, soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente physique ou psychique, soit la perte complète de l'usage d'un organe, soit une mutilation grave.

La même peine sera appliquée si les malfaiteurs ont soumis les personnes a des tortures corporelles;

Dans les cas prévus à l'article 472, la peine sera portée aux travaux forcés à perpétuite

Article 473

Dans les cas prévus aux articles 468, 469, 470 et 471, la peine sera celle *de la réclusion* de quinze ans à vingt ans, si les violences ou les menaces ont causé, soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente physique ou psychique, soit la perte complète de l'usage d'un organe, soit une mutilation grave.

La même peine sera appliquée si les malfaiteurs ont soumis les personnes a *des actes visés à l'article 417ter*;

Dans les cas prévus à l'article 472, la peine sera *la réclusion de vingt ans à trente ans*